
DE HANDLEIDING

Bouwen op Jezus – deel 3

Huis op de rots | Stad op een berg

De handleiding

In het vorige gesprekspapier hebben we stil gestaan bij het fundament onder en het ontwerp van het levenshuis. Waar moet je levenshuis op bouwen en hoe komt het eruit te zien? Nu gaan we verder met de volgende vraag: hoe moet je bouwen? Op welke manier kun je een stevig huis neer zetten? Hoe worden wij als gemeente een stad op een berg? Jezus zegt: de enige manier om je levenshuis te bouwen is door te leven uit de wet van God. De handleiding is dus kort gezegd: Gods geboden. Maar wat bedoelt Jezus daarmee?

DE PREKEN OVER DIT GEDEELTE ZIJN GEHOUDEN OP 14 JANUARI (MK), 21 JANUARI (JK) EN 28 JANUARI (HS)

Luisteren naar God

Ga met elkaar in gebed en vraag of God jullie wil helpen bij het luisteren naar zijn stem. Lees vervolgens met elkaar rustig 5:17-48. Bouw na de verzen 20, 26, 30, 32, 37, 42 en 48 telkens een moment van stilte in om de woorden op je in te laten werken. Sluit af met nogmaals een moment van stilte waarin ieder persoonlijk vraagt om Gods stem te verstaan.

Luisteren naar God

Lees nogmaals de verzen 17 tot en met 20.

- Praat met elkaar door over wat het woord wet voor gevoelens en gedachten oproept.
- Herken je de aversie die het woord 'wet' bij velen oproept ook bij jezelf?

mensen op dat hele kleine stukje aarde, die schrijf je niet de wetten voor, die laat je in hun waarde.'

En nou zegt Jezus: ik schaf niets van de wet af. Sterker zelfs: jullie moeten rechtvaardiger zijn dan de farizeeën en schriftgeleerden – dat zijn zeg maar de mensen die de wet het beste houden. Wat zou Jezus bedoelen met zijn nadruk op de wet? Wil Jezus ons belasten met allerlei regeltjes en geboden?

De wet

Het woord 'wet' doet bij velen van ons de haren recht overeind staan. Is dat niet waar we zo'n hekel aan hebben: regeltjes en voorschriften? Is dat niet één van de redenen dat veel kerkgangers de kerk de rug toe hebben gekeerd, omdat er zoveel regeltjes waren? Zo'n beklemmend gevoel, omdat je zoveel moet?

Hoe ging dat liedje ook alweer? 'Vijftien miljoen

Jezus komt om de wet te vervullen

We moeten goed luisteren naar wat Jezus zegt. Hij zegt: ik ben niet gekomen om de wet af te schaffen, maar om haar *te vervullen*. Jezus komt de wet vervullen. Wat betekent dat? Nou, twee dingen.

Allereerst betekent het dit: in Jezus is er voor het eerst een mens die de wet naleeft tot op de laatste centimeter. Geen enkel mens kan vanuit zichzelf alle geboden van de wet houden. Dat lukt gewoon niet. We zijn mensen die keer op keer te kort schieten.

In Jezus is er eindelijk een mens die God niet teleurstelt, maar in volkomen gehoorzaamheid voor God leeft. Zonder gebrek en zonder zonde. Jezus is de mens die de wet naleeft en zo vervuld. En daarom kan Jezus ook als volmaakte mens de vertegenwoordiger van ons mensen zijn en een nieuw verbond met God sluiten.

Het tweede is dit: Jezus komt de wet vervullen. Je zou dat ook kunnen vertalen met: Jezus komt de wet tot z'n doel brengen. Jezus gaat laten zien wat de werkelijke bedoeling is van Gods wet.

Verwerking

- Praat met elkaar door over wat het betekent dat Jezus de wet geheel heeft nageleefd. Waarom was het nodig dat Jezus zonder zonde was?

Gebed

Sluit dit gedeelte af met een gebed waarin je Jezus Christus looft en prijst omdat Hij de weg van de wet volmaakt is gegaan.

Luisteren naar God

Lees nogmaals de verzen 21-26. Dit is de eerste van de zogenaamde 'tegenstellingen' waarin Jezus zijn eigen onderwijs plaatste tegenover de wetten uit het Oude Testament. We kunnen niet bij elke tegenstelling stil staan, dus we pikken er een uit: de eerste.

De ware bedoeling

Jezus laat de ware bedoeling van de wet zien. Dat kun je goed zien aan de tegenstellingen die volgen. Elke keer haalt Jezus een wet uit het Oude Testament aan, en dan zet Hij er een eigen uitspraak tegenover. Hij begint elke keer met: 'Jullie hebben gehoord dat gezegd is...' En dan heeft Jezus het over de wet van Mozes. Mozes die de berg was opgegaan om daar de wetten van God in ontvangst te nemen. En die kwam naar beneden met de Tien Geboden.

Vers 21: 'Jullie hebben gehoord dat gezegd is, pleeg geen moord'. Dat zijn woorden van God. En dan komt Jezus, en die zegt: 'En ik zeg zelfs', of 'maar ik zeg u'.

Zie je wat Jezus hier eigenlijk doet? Eigenlijk stelt Jezus zichzelf hiermee gelijk aan God. Jezus zegt: in de tijd van Mozes zei God 'Pleeg geen moord'. Maar nu ben Ik er, en Ik zeg.... Met andere woorden: wat Jezus hier gaat zeggen over die wetten en dan onderricht is niet maar interessant materiaal om een debat over te voeren. Wat Jezus hier zegt, staat gelijk aan wat God zegt.

De wet als systeem van regeltjes

Laten we het bij de eerste tegenstelling van Jezus houden. 'Pleeg geen moord', zei God tot Mozes. We kunnen ons voorstellen dat de Joden die deze woorden hoorden, bij zichzelf dachten: 'prima, die kan ik afvinken'. Dat heb je zelf misschien ook weleens gedacht, als je de Tien Geboden las of hoorde: er zitten een paar lastige tussen, maar ook wel een paar die me wel lukken. Overspel, dat doe ik niet. Check. Vermoorden, dat doe ik niet. Check. Maar Jezus is het 'm niet te doen om regeltjes. Regels kunnen we allemaal opvolgen. Neem verkeersregels, vooral snelheidsregels. Ze zijn er en we houden ons eraan. Vaak tegen onze zin en

vaak zoeken we net de grenzen op. Of we weten waar de flitspalen staan en weten dus precies wanneer we het gas los moeten laten. We houden ons aan de regels, niet omdat we er blij van worden, maar omdat nu eenmaal moet en we anders de rekening krijgen gepresenteerd.

Weet je waarom? Omdat regels niet met het hart te maken hebben. Regels en wetten op zichzelf genomen veranderen ons niet vanbinnen. We houden ons aan de verkeersregels, uit eigenbelang, niet omdat we er zo vrolijk van worden.

Zo kan het ook zijn met Gods wet. We houden ons aan Gods wetten, niet omdat we er zo blij van worden, of omdat we het nut ervan inzien, maar omdat God als een soort grote politieagent ons in de gaten zou houden en ons op de vingers tikt als we over de schreef gaan.

Maar dan wordt geloven een systeem. Dan wordt leven met God een uitgebreid netwerk van wetten en regels, waar je af en toe de mazen en grenzen van moet op zoeken, maar dat weinig meer met liefde voor God te maken heeft. Dat is precies zoals de schriftgeleerden en farizeeën het deden: precies in kaart brengen wat wel en wat niet mocht. Dat is wat religieuze mensen typeert: precies kunnen vertellen wat wel en wat niet mag. En daar is het in de kerk helaas ook weleens over gegaan. Maar dat heeft weinig met Jezus en Zijn genade van doen.

De wet als vraag om je hart

Wat Jezus zegt gaat veel dieper: het gaat om je hart. Natuurlijk, jij hebt niemand vermoord. Maar als je diep in je hart kijkt, zijn er dan nooit momenten dat je iemand verwenst? Dat je iemand het licht in de ogen niet gunt? Is jouw hart dan zoveel beter dan dat van een daadwerkelijke moordenaar?

Jezus steekt een spade dieper. Het gaat niet om regeltjes opvolgen. Het gaat om liefde. Net als bij een huwelijk. Je staat voor de burgerlijke stand en je belooft je trouw te onderwerpen aan alle wetten van het huwelijk. Maar dat doe je niet om regeltjes te gehoorzamen, maar

omdat je van je lieve man of vrouw houdt. Die regels – de meesten mensen kennen ze niet eens – gaan als het goed is vanzelf. Vanwege liefde.

Jezus vraagt dus om ons hart. Om heel ons hart. Niet het volgen van een regeltje, maar liefde. Liefde voor Hem. Liefde voor je naaste. Niet de regeltjes houden omdat je anders in de problemen komt, maar de wet naleven, omdat je God liefhebt. Omdat je van je naaste houdt.

Verwerking

- Herken je bij jezelf wat er gezegd wordt over Gods wet als systeem van regeltjes?
- Lees de tegenstellingen nog eens keer door. Pik er één uit die met name dichtbij komt. Praat hierover met elkaar door.
- Jezus laat zien dat God in Zijn wet (en dus de Tien Geboden) vraagt om ons hart. Verandert dat je kijk op de Tien Geboden? Wat vind je ervan dat we in de kerkdiensten heel regelmatig de Tien Geboden lezen?

Gebed

Sluit dit gedeelte af met een gebed waarin je God vraagt of Hij door Zijn Heilige Geest zo wil werken in je hart, dat je vreugdevol doet wat Hij van je vraagt.

Vergeving en belofte

Als je zo die woorden van Jezus leest, dan kun je best ontmoedigd worden. Dat gaat mij toch niet lukken? Wat kunnen we daarover zeggen? Twee dingen.

Vergeving

Inderdaad, als je zo die wetten leest die Jezus tot de absolute kern brengt, dan moet je erkennen: dat gaat mij niet lukken. Hoeveel denkbeeldige lijken zitten er wel niet in de kast van je hoofd. Hoe vaak heb je niet zo naar een vrouw gekeken? Of naar een man? Het maakt je nederig, deze woorden van Jezus. Er schort toch eigenlijk wel heel veel aan ons.

Maar dat is niet om depressief van te worden. Integendeel, want degene die deze woorden spreekt is Jezus. De mens die de wet van God volmaakt vervuld heeft. Die voor ons aan het kruis gehangen heeft. Die Zijn lichaam gegeven heeft. Die Zijn bloed gegeven heeft. Hij – Jezus – laat ons de diepste bedoeling van de wet zien, maar Hij is tegelijk degene die ons leert leven van Zijn vergeving. Hij rekent niet met ons af, omdat we niet zo leven als Hij vraagt, maar Hij biedt ons vergeving aan. Dat is het eerste.

Belofte

Het tweede is dit: het woord 'wet' heeft bij ons – zoals gezegd – een negatieve lading. Wij denken aan regeltjes en eisen waar je aan moet voldoen. Maar uit de mond van Jezus is de wet geen strikt systeem van eisen en dwangbevelen. Nee, uit de mond van Jezus is de wet *evangelie, goed nieuws!* Waarom?

Omdat Jezus belooft dat Hij in jouw leven met Zijn Heilige Geest zo aan het werk gaat dat je steeds meer zo volmaakt gaat leven als Hij het vraagt. Dat gaat je hier en nu in dit leven niet lukken, inderdaad. Maar je mag wel groei bij jezelf ontdekken. Je mag ontdekken dat de Heilige Geest in je leven bezig gaat om Gods wet in je binnenste te leggen, zodat je niet gedwongen, maar van harte doet wat God van je vraagt. De wet is een belofte. Jezus legt niet de lat onmogelijk hoog, maar hij schildert je voor ogen hoe het volmaakte leven als mens eruitziet en zegt: dat ga ik ook met jou doen, als je naar Mij luistert!

Verwerking

- Jezus uitleg van Gods geboden maakt nederig. Herken je dat bij jezelf? Heb je dat in je gebed ook wel eens tegen de Here gezegd?
- De 'wet' is goed nieuws omdat het een belofte is. Wat doet dat met hoe jij naar de wet luistert? Helpt dat je om de wet lief te krijgen?

Gebed

Sluit dit gedeelte af met een gebed waarin je God vraagt of Hij door Zijn Heilige Geest zo wil werken in je hart, dat je vreugdevol doet wat Hij van je vraagt.

Verder lezen

Exodus 20:1-17 | Deuteronomium 6:1-9 | Psalm 1 | Psalm 119 | Galaten 5:13-26

Zingen

Opwekking 691 | Psalm 25: 2, 4 | Opwekking 389 | Gezang 437: 1, 2, 3
Liedboek voor de Kerken | Opwekking 598

Zie ook

<https://www.youtube.com/watch?v=qcVI1IJxbOU>